

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 50.

V Ljubljani, v soboto 15. decembra 1900.

Letnik V.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravnistvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravnistvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15**. Uradne ure od ure 3—6 pop. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Kmetje! Posestniki! Volilci!

V torek, dne 18. grudna t. l., se vrši volitev petero poslancev v kmetški skupini kranjske dežele.

Oddajte vsi složno, kakor eden mož, svoje glasove kandidatom katoliško-narodne stranke, ki so:

1. V sodnih okrajih: Ljubljana, Vrhnika, Litija, Zatičina, Ribnica Velike Lašče:

Ivan Vencajz,
odvetnik v Ljubljani.

2. V sodnih okrajih: Postojina, Ilir. Bistrica, Se nožeče, Vipava, Logatec, Cirknica, Lož in Idrija:

Dr. Ignacij Žitnik,
deželni poslanec v Ljubljani.

3. V sodnih okrajih: Kranj, Škofjaloka, Tržič, Kamnik, Brdo, Radovljica in Kranjska gora:

Jožef Pogačnik,
posestnik in poštar v Podnartu.

4. V sodnih okrajih: Novo mesto, Krško, Kostanjevica, Črnomelj in Metlika:

Viljem Pfeifer,
posestnik v Krškem.

5. V sodnih okrajih: Kočevje, Trebnje, Žažemberk, Radeče in Mokronog:

Franc Povše,
deželni odbornik v Ljubljani.

Volilci! Vsi kakor en mož na volišče in zmaga mora biti naša! Volite soglasno te skušene in zaslužne može. Vsi naši kandidatje so zvesti sinovi katoliške cerkve. Vsi so zvesti sinovi svojega naroda. Vsi so zvesti avstrijski državljani — neomejeno udani presvetlemu cesarju. Vsi so sinovi priprostih starišev kmetškega pokolenja! Vsi so vneti osebno in v prvi vrsti za kmetški stan. Vsi so to že po večkratnem delovanju dokazali. Vsi so zmožni za posel poslanstva. Vsi so si pridobili že ugled na cesarskem Dunaju. — To so poslanci, kakoršni morajo biti! Volite jih!

Sijajna zmaga.

Pričakovali smo, da prodre naš kandidat pete skupine gospod dr. Ivan Šusteršič z veliko večino, a da bodo liberalci in socijalni demokrati pri tej volitvi tako nabiti, tega ni nihče pričakoval. Dvaindvajset tisoč petsto sedem in sedemdeset glasov ima naš kandidat večine nad obema nasprotnima kandidatom. Oddanih veljavnih glasov je bilo 54.229. Od teh je dobil dr. Šusteršič 38.236 glasov. Liberalni kandidat Luka Jelenc je dobil le 11.812 glasov, socijalni demokrat Kopač pa le 3848

glasov. Neveljavnih glasov je bilo oddanih 523, razcepljenih pa 334.

Velikansko veselje vlada v krščanskem taboru, med liberalci pa jeza, strah, obup. In ni čuda, vsaj se veselimo tako sijajne zmage po pojavih liberalne surovosti, kakoršne še ni videla naša dežela. Prav pravi vrli „Slovenec“: Vse so počeli, kar so mogli! Vse najnižje strasti so poiskali po vseh kotih naše domovine; vse, kar je slabega, so prebrskali in s peklenko zvitostjo so vse to napeljali na svoj mlin. Ni bilo cderuha, ni bilo hinavca, ni bilo prilizjenca, ni bilo breznačajnika v naši deželi, ki bi ne bil delal z vsemi silami za liberalce in socijalne demokrate med nami. Vse, kar je slabega, se je združilo in vse, kar je slabotnega, se je poiskalo. Vse, prav vse! In vse ni nič pomagalo!

To je odgovor našega ljudstva ostudnemu liberalizmu.

Celo Ljubljana ni dala Jelencu take večine, kakoršne so pričakovali liberalci. Tudi tu je Luka Jelenc propadel na dveh voliščih, in sicer v obeh mestnih ljudskih šolah, na enem volišču je dobil naš kandidat z nasprotnim kandidatom jednako število glasov, na enem smo pa podlegli za malenkostno število glasov. Liberalci so storili s terorizmom in lažmi vse, da bi pridobili Jelencu kolikor mogoče glasov. Na stotine naših volilcev ni dobilo glasovnic in magistratni sluga Bizjak se je izjavil: „Ne dostavim, ker vem, da so klerikalci“. Magistratnim delavcem se je zapisalo na glasovnice Jelenčevo ime, silen pritisk se je izvrševal proti uslužbencem na mitnicah. Pečar Kalmus je pritiskal na svoje delavce. Tako so delali liberalci! Kak razloček mej takim postopanjem in onim naših mož, kakor g. Pollaka, ki je pustil svojim delavcem prosto volitev. Liberalni gospodarji niso upisovali krščanskih strank in le zaupna nemarnost nekaterih naših volilcev je zakrivila, da niso pravočasno kljub vsestranskim opominom skrbeli za reklamacijsko postopanje. Za Luko Jelencu so šli v boj skoro vsi liberalni glasovi, šli so na volišče liberalni profesorji, trgovski pomočniki (ali je Jelenc za nedeljski počitek?) ljubljanska frakarija itd. Socijalna demokracija je šla z mnogimi glasovi na pomoč liberalnemu protisocijalnemu kandidatu. Zato je dobil v Ljubljani socijalni demokrat Kopač le 686 glasov! Socijalna demokracija je letos izgubila na stotine glasov. Razmerje na ljubljanskih voliščih je bilo naslednje: Na volišču na Ledini v I. mestni šoli v Komenskega ulicah je dobil dr. Šusteršič od 734 došlih volilcev 285 glasov, Luka Jelenc 279 glasov in Kopač 163 glasov, 3 glasovnice so bile neveljavne. V II. mestni ljudski šoli na Cojzovi cesti je dobil dr. Šusteršič od 890 došlih volilcev 347 glasov, liberalni Luka 340 glasov in Kopač 181 glasov 18 glasovnic je bilo neveljavnih. V obeh ljubljanskih normalkah je torej Luka Jelenc propadel. Na voliščih v „Mestnem Domu“ je bilo razmerje naslednje: v prvi sekciji je dobil dr. Šusteršič 276 glasov, Jelenc 276 glasov, Kopač 171 glasov, 6 glasov je bilo neveljavnih. V drugi sekciji je dobil dr.

Šusteršič 296 glasov, Jelenc 341 glasov, Kopač 167. — Pred „Mestni dom“ ste nagnali. socijalna demokracija in liberalna stranka vse svoje kričaje, ki so naše dejansko napadali Z uspehom smo tudi v Ljubljani lahko zadovoljni. Ljubljana je Jelencu pomagala le z 32 glasovi. Vseh glasov je dobil dr. Šusteršič 1204, Jelenc 1236 in Kopač 686. Letos je bilo dosti manj volilcev, nego pri volitvi pete skupine pred tremi leti. Takrat je bilo 6519 volilcev, sedaj samo 5940. V sedanjih razmerah, ko imajo liberalci v Ljubljani vso moč v rokah, nismo pričakovali v Ljubljani niti tolikih vspehov.

Zmaga je naša, ponosno javljajo lepaki na ljubljanskih ogalih, da, velesijajna je celo v krajih, kjer smo se nadejali, da komaj proderemo. Koliko so upali socijalni demokratje v Jesenice, Devico Marijo v Polju, Medvode, Kranjsko Goro, Šenčur pri Kranju, kjer je pred leti učiteljeval Jelenc (ondi je sedaj dobil Lukec celih 24 glasov), v Selca, kjer so volili Jelenčevi domačini. Liberalci in socijalni demokratje so sramotno poraženi. Ljudski učitelj je bil, katerega so liberalci poslali za se po kostanj v ogenj. Kako je pisal „Narod“, da imata oba kandidata jednake šance, samo, da bi nametal peska v oči učiteljem. Učitelji sedaj lahko spoznajo, kako žalostno igro so z njimi igrali liberalci. „Narod“ pravi sedaj, da so liberalci že naprej vedeli, da propadejo. In liberalci so morali dobiti ljudskega učitelja, da se je osmešil, da je nakopal na svoj stan radi liberalizma toliko sovraštva. Ondi, kjer vedo liberalci, da zmagajo, prihranili so varna mesta svojim prvakom in prezrli učitelje. Žalostno za napredne učitelje, da se tako puste potegniti za nos.

„Dvaindvajset tisoč! je sedaj naš pozdrav. Gromi naj ta pozdrav liberalcem in socijalnim demokratom na ušesa. „Dvaindvajset tisoč!“ — „Pa še več!“ ob teh besedah naj se stresajo zakleti sovražniki starega slovenskega gesla „Vse za vero, dom, cesarja“, te številke pa naj ne puste spati našim somišljenikom na deželi, s podvojeno močjo naj gredo v boj, z ognjevitostjo naj ljudstvu razkrinkavajo liberalne sleparje in zmaga mora biti tudi v torek na celi črti naša. Zmagali smo — sedaj pa še krepkejše na delo!

Kandidat ljubljanskega mesta.

Vsem Slovincem v resen premislek.

„Nič novega ni pod solncem, in nihče ne more reči: to je novo; ker prešlo je že v časih, ki so pred nami bili.“ Tako govori modri Salomon v sv. pismu. Tako je in drugače tudi biti ne more, ker se pri brezumni naravi vrši vse po tistih neizpremenljivih zakonih, katere ji je Stvarnik dal v začetku, človek pa tudi ostane vedno isti, vedno je v njem isti boj med dobrim in hudim, med resnico in lažjo, med pravico in krivico. Zato se ponavljajo v zgodovini prikazni, ki so v svojem bistvu vedno iste, čeprav je včasih nova njihova oblika. Zato pa je za nas zgodovina velikega pomena, ker nam pomaga presojeti naše razmere in nas uči, kako naj v

teh razmerah delujemo, da bo naše delovanje dobro in koristno.

Ozrmo se torej nekoliko nazaj v zgodovino. Ta nam spričuje, da so bili posamezni možje večkrat v rešitev in povzdigo ali pa v pogubo posameznih mest in celih narodov. Večkrat je bila v roki enega moža usoda celega naroda. Poglejmo samo v starodavne Atene, Komu so neznana imena: Miltiades, Aristides, Themistokles, Kimon, Perikles? Kako visoko so ti značajni možje povzdignili svoje rojstno mesto! Sami značajni in za vse dobro vneti so tudi svoje rojake privedli do blagostanja in visoke omike. A za njimi so nastopili drugi možje, surovi strojar Kleon, častihlepni Alkibiades in drugi, ki so nekaj slavno atensko državo privedli do popolnega poraza in ljudstvo spridili tako, da se nikdar več ni moglo vzdigniti iz svojega padca.

Vsak narod ima take može, dobre in slabe, ima jih tudi slovenski narod. Imeli smo Janeza Bleiweissa, imeli Martina Slomška, ki sta bila „patres patriae“, očeta Slovencev. Toda hitro je minila našemu narodu doba Bleiweissov in Slomškov; sedaj smo v dobi Kleonov in Alkibiadov, in naš narod je nastopil isto pot, po kateri je grški narod hitel v svojo pogubo. Gorje narodu, ako se v pravem času, dokler je še kaj moči v njem, ne otrese takih voditeljev. Prišel mu bo čas, ko ga niti kak Demosthenes ne bo mogel več rešiti.

Naš Kleon je dr. Tavčar. On je voditelj ne sicer večine, pač pa velike množice Slovencev, voditelj tako imenovane „intelligence“, voditelj in duša napredno-narodne stranke. Sedaj hoče to stranko zastopati tudi v državnem zboru in zato kandidira v Ljubljani. On gotovo pričakuje slavne zmage in niti ne misli, da bi utegnil propasti. Mi pa upamo, da bodo ljubljanski meščani mislili in po resnem premišljevanju spoznali, da bi bilo za Ljubljano zelo koristno, za ves slovenski narod pa naravnost potrebno, da dr. Tavčar propade. Zakaj ladija slovenskega naroda bo izginila v tujih valovih, če se bo dala krmiti takemu krmarju.

Kaj pa je vendar na dr. Tavčarju takega, da bi moglo nase vleči pametnega in plemenitega moža? Ali je v njegovi osebnosti kaj posebno vzvišenega, plemenitega? Bral sem že životopise več slavnih mož in občudoval njihove plemenite značaje. Kdor bo kedaj opisoval značaj dr. Tavčarja, se bo pač usedel in dolgo premišljal, kaj bi zapisal. A našel bo težko kaj drugega, kakor to, kar najde o njem vsakdo v „Slov. Narodu“, in zapisal bo kratko v njegov životopis: „Fotografija Tavčarjevega značaja je „Slov. Narod“; ta list je najčistejše ogledalo njegove „plemenite“ duše. Kdor ga bere, gleda našemu junaku v globino srca; kar je namreč v srcu imel, je vse temu listu izročil, da bodo pozni rodovi vedeli, kako „plemenito“ srce je imel.“

Ali je morda dr. Tavčar že toliko storil za Slovence, da njegove zasluge vlečejo ljudi nase? Kaj pa je storil za naš narod? Njegovo delovanje je zgolj negativno, on je spiritus negationis. On samo podira, pa nič ne zida; vse njegovo prizadevanje meri na to, da bi podrl, kar so drugi z velikim naporom sezidali v prid slovenskemu narodu.

Sto in sto plemenitih src se je trudilo in se še trudi, naš narod omikati in mu dati lastnosti, kakoršne mora imeti, da ga tujci ne bodo prištevali barbarjem. Dr. Tavčar z veliko pridnostjo podira to omiko in hoče ves narod posuroviti. Hočete li dokazov? Berite poročila o volilnih shodih, pri katerih nastopajo dr. Tavčar ali njegovi bratci. — Kdo se druži s stranko dr. Tavčarja? Ali niso najsurevejši ljudje po celem Slovenskem pristaši njegove stranke? Ergo dr. Tavčar podira.

Vera je pglavitni pogoj obstanka vsacega naroda. Ko začne pojemati vera v narodu, začne tudi moč narodova propadati, ker povsodi, kjer vere ni, zavlada mehkužnost, ta pa pokončava fizično in moralno moč narodovo. To dokazuje zgodovina, kaže pa tudi skušnja,

da je ni moči, ki bi mogla v človeku krotiti pogubne strasti, razun vere. Kar je ribam voda, to je narodom vera. Tudi narod slovenski se brez vere ne bo mogel vzdržati. Dr. Tavčar pa z vsem svojim vplivom dela na to, da bi narodu to vero iztrgal. Če se hvali tu in tam, da je on tudi kristijan, da hoče ostati celo katoličan, vsakdo ve, kaj hoče s tem povedati in zakaj tako govori. Vsak je dandanes tudi že tako pameten, da ne sodi drevesa po perju in cvetju; saj je včasih najbolj strupena rastlina najlepša. Glavno pravilo pametnemu človeku je: Po njihovem sadu jih boste spoznali. In kaki sadovi prihajajo iz Tavčarjeve tiskarne, ni nikomur neznan. Žalostna skušnja kaže, da jih je na tisoče, ki te sadove uživajo, že izgubilo svojo vero. Ergo dr. Tavčar podira.

Kmetijski, obrtni in delavski stan se nahajajo v silno žalostnih razmerah. Ako se jim ne pomaga, morajo popolnoma propasti. Povsodi priznavajo, da se tem stanovom ne more pomagati drugače, kakor z zadrugami. To je priznal celo liberalni kandidat dolenskih mest na shodu v Krškem. Na Kranjskem se je osnovalo že lepo število takih prekoristnih zadrug. A te zadruge so dr. Tavčarju trin v peti. Kaj je že vse storil, da bi jih bil pokončal! Tega pa še nikdar ni povedal, kako hoče on kmetu, obrtniku in delavcu pomagati. Ergo tudi na tem polju dr. Tavčar podira.

Slovenski narod je dolgo časa ječal v nemških verigah, katere tudi sedaj še niso popolnoma zdrobljene. Vender so mu njegovi zvesti sinovi vsaj nekoliko svobode priloževali. V deželni zboru kranjskem imajo Slovenci večino. Ali dr. Tavčar niti te večine ne privoščiči Slovincem. Razbil jo je in se je s svojimi tovariši vkljenil v nemški voz. Ergo dr. Tavčar podira tudi tu in on podira še marsikje, sezidal pa še ni ničesar.

In ta dr. Tavčar je kandidat bele Ljubljane. Kdo ga bo volil?

Volili ga bodo vsi ljubljanski brezverci, krivoverci in židje, ker gledajo v njem svojega vojskovodjo v boju zoper katoliško cerkev.

Volili ga bodo vsi nasprotniki kmetijskega, obrtnega in delavskega stanu, n. pr. razni agentje židovskih zavarovalnic, mestni očetje in sploh vsi tisti, ki imajo kako korist od sedanjega obupnega stanja teh stanov. Volili ga bodo zato, ker hoče on, da ti stanovi ostanejo vkljenjeni v verige kapitalističnega liberalizma.

Da so ti možje vsi za dr. Tavčarja z dušo in telesom, to je jasno. Dr. Tavčar je popolnoma po njihovem okusu, in bela Ljubljana in tudi vsa Slovenija nima moža, ki bi bolj ustrezal njihovim željam.

A reči moramo, da večina ljubljanskih mož so še pošteni Slovenci, ki spoštujejo svojo katoliško vero in hočejo biti pravični tudi nasproti delavskim stanovom. In pošteni, veren Slovenec ne more dati z mirno vestjo svojega glasu kandidatu, kakoršnega smo v teh vrsticah naslikali.

Vstanite, Ljubljančanje, iz svojega spanja in začnite misliti. Če izvolite dr. Tavčarja, pritisnete s tem svoj pečat na njegovo destruktivno delovanje. Celi svet bo potem sodil, da Vi njegovo delovanje odobravate. Toda kdor odobrava slovenskega Kleona delovanje, se mora o njem trditi, da mu pripada v ono družbo, katero smo prej opisali, ali pa je tako breznačajen, da iz strahu pred njim in njegovimi tovariši voli zoper svoje prepričanje.

Vstani, bela Ljubljana, in otresi se jarma, v katerega te je vkljenil dr. Tavčar et comp.! Vstani in reši slovenski rod iz rok njegovega sovražnika. Vzredila si si gada na svojih prsih. Čas je že, da ga pahneš od sebe. Vstani in misli!

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 13. decembra. (Sraka in pavovo perje.) Liberalni državnozbornski kandidatje so polni raznih obljub. Znajo se pohvaliti

tudi z zaslugami, kojih nikdar niso imeli. Tako se je hvalil dne 15. novembra v Črnem vrhu nad Idrijo liberalni kandidat g. Ivan Božič, koliko je dosegel kot deželni poslanec za Črni Vrh, oziroma za svoj volilni okraj. Oglejmo si te njegove zasluge! V črnovrški občini vas Predgrize nujno potrebuje vodovod. Bivši črnovrški vikarij gosp. Janez Hladnik je spisal v letu 1898 za črnovrško občino prošnjo na deželni odbor, da bi se ozrl tudi na Predgrizane in jim preskrbel vodovoda. Dež. odbor je poslal dež. inženirja, ki je napravil proračun in si ogledal studenec, ki naj preskrbuje z vodo vas Predgrize. Proračun se glasi na 11.000 gl. Lani so prosili vaščani g. poslanca Božiča, naj priporoči prošnjo. Odpisal je na dopisnici, naj sami zopet prosijo. Bivši črnovrški kapelan je sestavil drugo prošnjo in neki posestnik je v največjem snegu iskal podpisov za prošnjo, katero so potem poslali deželni odboru. V zadnjem deželnozbornem zasedanju so Predgrizani zastoj čakali, da se bo poslanec g. Božič zanimal za to prošnjo. Šele drugi poslanec je šel vprašat in je izvedel, da dežela ne bo odrekla podpore, če bodo gotov del stroškov prevzeli tudi udeleženci. Da bodo morali Predgrizani tudi sami prispevati za vodovod, ker dežela ne more plačati vseh stroškov, o tem je kandidat Božič previdno molčal, — da bi ljudje slišali o prošnji za vodovod, — in zato njega kot jako delavnega (?) volili še v državni zbor. Mož gostih besed je res kandidat g. Božič! Pač pa je kot pristaš liberalne stranke, če tudi je poslanec kmečkih občin, vselej glasoval z liberalci in Nemci za nemško gledišče, zoper zadruge in posojilnice, zoper vladni načrt glede deželnega kulturnega sveta itd., ter tako nasprotoval vsem koristim kmečkega stanu in zadrugnega življenja, zato je vse to previdno zamolčal in na drugi strani toliko obljubil, da ne bode tega dosegel, če bi bil 60 let poslanec na Dunaju in v Ljubljani. Na Razdrtem je menda obljubil sodnijo, katero bodo izgubili v Senožecah, Vipavcem velikansko državno podporo, Črnovrščem in idrijski okolici eno ali dve železnici, krčmarjem konec kmetijskega društva v Vipavi, kramarjem bankerot vseh konsumov, notranjskim možem pa razdruženje vseh Raifeisenovih posojilnic. Sam sebe bo žrtvoval — za 20 kron na dan — če ga bodo notranjski volilci izvolili za državnega poslanca.

Posojilnica v Črnem Vrhu deluje sedaj že šesto leto. Ustanovljena je samo za črnovrško župnijo. Kljub temu, da je vsako leto večje zneske podarila za dobre namene, ima že rezervnega kapitala 1403 K 60 h (berite g. Božič!) in vlog 95.455 K 48 h (koncem leta 1899). Koliko koristi posojilnica Črnovrščem, to bi bili preje vprašali, Vi liberalni kandidat, predno ste se predrnili zabavljati čez posojilnice na deželi, zlasti čez črnovrško, o kateri sami liberalci (n. pr. g. Lapajne v Krškem) pravijo, da je vzor Raifeisenovih posojilnic na Kranjskem. Ker ste pa g. Božič, govorili in obrekovali posojilnico, ki je ponos Črnovršcev, zato si zapomnite, da Črnovršci nikdar ne bodo glasovali za kandidata, ki hoče zatirati Raifeisenove posojilnice.

Trn v peti so gosp. kandidatu Božiču tudi „Kmetijske zadruge“. Zakaj ravno te zadruge zružujejo kmete in vzbujajo med njimi zavest, katera jih odračuje od liberalcev, ki držijo sami s kapitalisti. Oh, kako bode g. Božiča kmetijsko društvo v Vipavi! Sedaj že kliče gosposko na pomoč, da bi zapečatila po Vipavskem, zlasti sosedom, dobrim znancem kandidata Božiča, vse vinske sode med volitvami, ker bo tako on dal za vino in golaž, če bodo le njega volili.

Tudi črnovrškega kmetijskega društva se boji. Ta zadruga še sedaj obstoja in dobro uspeva, čeprav je znani Ivan Lampe lani kot neud kupil po svojem pastirju podplate v zadrugni prodajalnici na knjižico svojega gostača, da je drugi dan nesel ta „gorak“ prestopok sodišču v Idrijo. Gorje! „Krvava rihta“ tudi zato še ni zadušila „kanzula“ v Črnem Vrhu! Le bojte se ga! Izvstno uspeva in se prav nič ne boji takega kandidata, ki prihaja sebe ponujat z obljubo, da

bo zatl vse zadruge na Kranjskem. Zato pa le brez strahu bodite glede izida volitev po Notranjskem, zlasti v Črnem Vrhu! Klerikalna trdnjava v Črnem Vrhu še ni padla! Dne 18. decembra 1900 bodete, gosp. kandidat Božič, po sneženih drogovich mimo Cenca izvedeli prežalostno novico: „In v Črnem Vrhu oglasi se jih sto: Božič poslanec ne bo!“

J. K.

Politiški pregled.

Sprememba ministerstva. Iz vladnih zapornih kregov se čuje, da bo parlamentarno ministerstvo v slučaju, ako bode parlament delaven in bode le količkaj mogoče sestaviti parlamentarno ministerstvo, sestavljeno tako-le: knez Alfred Liechtenstein ali grof Friderik Schönborn ministerski predsednik in minister notranjih zadev, grof Stürgkh naučni minister, dr. Kaizl finančni minister, dr. Lamaš justični minister, Bärnreither ali Prade trgovino, dr. Ebenhoch poljedelstvo, dr. Engel ali Začek češki minister, dr. Piętak gališki minister.

V mestni zbornici dunajski je bil v petek hud vihar pri razpravi o proračunu za l. 1901. Opozicija je razsajala in vpila. In zakaj? Ker mestni krščansko-socijalni zbor namerava židovskim družbam povišati pridobinski davek od 21 do 27 odstotkov; nižjim obdačencem pa znižati za jeden odstotek. Radi tega je nastal vihar v Izraelovem taboru.

Nov boj proti katoliški cerkvi na Francoskem. Francoska vlada je zbornici predložila načrt zakona, s katerim se zatro vsi redovi na Francoskem. Boj pa ne velja samo samostanom, marveč katoliški cerkvi na Francoskem sploh. Toda katoliška cerkev je prebila že druge viharje in premaga tudi tega.

Bolezen ruskega carja. Najnovejša poročila govore, da se je carju že toliko obrnilo na bolje, da je upanje, da kmalu popolnoma ozdravi. Po vsej Rusiji se že opravljajo zahvalne službe božje za ozdravljenje cesarjevo. Zdravniki so carju svetovali, naj bi se podal na italijansko Riviero, a italijanska vlada je baje odklonila odgovornost za varnost njegovega življenja.

Poljaki, ki so naseljeni v Berlinu so priredili minolo nedeljo shod, na katetega je došlo nad 2000 ljudi. Shodu namen je bil: protest proti zapostavljanju poljskega življa v Berlinu. Razun vladnih odredob proti poljskim šolam je bilo predmet pritožbam zlasti pomanjkanje zadostne službe božje ter propovedi v Berlinu. Vsprejeli so izjavo z nastopnimi zahtevami: v vseh župnijah je uvesti poljsko službo božjo in propovedi, v kolikor je to le možno, Duhovniška opravila, krsti, poroke, je vršiti v poljskem jeziku, ako udeleženci žele tako.

Vojna v Afriki. Buri so zajeli 17.000 ovac, katere je gonil proti Krügersdopu mali angleški oddelek. Pri Devetsdorpu ujete Angleže so Buri izpustili, pridržali so si le častnike. Prodiranju burskega generala Deveta proti Oranju stavijo angleške čete vsakojake ovire ter so mu zasabile nekaj streliva.

„Vspehi“ Angležev. Angleži so dosedaj žrtvovali v vojni 90.000 mož in 40.000 konj. Padlo je torej več angleških vojakov, kakor je bila cela burska armada. Lord Kitchener, ki je prevzel poveljstvo, je dal povelje, vse burske žene in otroke poloviti. S tem hoče vplivati na boreče se može. A burska generala Dewet in Delarey mu odgovarjata z novimi uspehi.

Domače novice.

Debela „Narodova“ laž. Debelo zlagal se je „Slov. Narod“ v terek, ko je pisal, da je dr. Šusteršič v ponedeljek kupoval glasove na sejmu. Dr. Šusteršiča v ponedeljek niti v Ljubljani ni bilo. Nesramnost liberalnih laži preseza že vse meje. Liberalna tovarna lažij deluje s polnim parom. Volilci skrbite, da tej tovarni pogasite ogenj.

Pozor! Liberalci so izdali parolo, da je volitev ustmena — in da ni treba

prinesti volilcem seboj listkov. To ni res! Volitev je tajna in vsak volilec mora prinesti seboj legitimacijo (izkaznico) in glasovnico. Tudi po volitvi se naj še hranijo legitimacije, ker se morda rabijo še pozneje za eventualno ožjo volitev!

Radeški liberalci poraženi! Iz Radeč pri Zidanem mostu se nam piše: Velezanimiv bil je shod v nedeljo v naših Radečah za liberalce. Pa kaj bi ne bil, saj jih je vendar sam kolovodja vseh kranjskih liberalcev, dr. Tavčar, počastil s svojo pričujočnostjo. Čutili so se srečne, presrečne, ko je stal v njihovi sredi človek, kateri je več v stroki, da zna stresati psovke na „klerikalce“. V resnici zbralo se je lepo število volilcev. Iz treh far nagnali so liberalci svoje somišljenike, nagnali vso fakinažo, da v tem večjem številu pritrjujejo frazam dr. Tavčarja. Ali varali so se tuji liberalčki. Naša stranka je v toliki množini nastopila, da je zadušila vse vpitje tujih pobalinov. Nastop dr. Tavčarja je vzbudil glasen odpor mej poštenimi kmeti. Prva beseda koju je izustil, bil je naskok na Povšeta! Pri tem je zagrmel glas „Živio Povše“, da se je razlegalo daleč na okoli. Naš župan je imel veliko opraviti, da bi zadušil mogočne klice „Živio“ naše stranke. Oni župan, kateri je pred leti sprejel izvolitev odbornikov katoliške stranke, igral je na shodu glavno vlogo, da bi očrnil stranko, katera ga je pred dvema letoma postavila na županski prestol Grda nehvaležnost! Sam se je izjavil proti Tavčarju, da se ima samo njemu zahvaliti, da so liberalci v takem številu nastopili. Sedaj si pa oglejmo nekoliko volitev pete skupine. Od najvišjega sodnijskega uradnika, do najnižjega tržkega hlappa nagnali so liberalci k volitvi vse, da bi pri tem potrdili izjavo, katero so pričbili v svojem glasilu „Narodu“, „da je tržki tabor na stečaj vrata odprl našim liberalcem“. Dasose pritej priliki kakor vselej prehitro pohvalili, pokazal je izid volitve. Naša stranka je z 42 glasovi večine prodrla, ter izvolila našega kandidata dr. Ivana Šusteršiča! Še bolje nego mi, držali so se volilci sv. križke občine; izmed 277 glasov, dobil jih je Luka Jelenec sedem, ostali pripadajo dr. Ivanu Šusteršiču. Slava zavdnim volilcem! Našemu županu Vilj. Brumšmidu pa svetujemo, da se za agitacijo pri volitvah v kmetskih občinah ne trudi toliko, če mu je na tem ležeče, da si ohrani župansko čast! — Katoliški narodnjaki.

Volitve pete skupine in delavstvo V sredo so se izvršile na Kranjskem volitve za peto skupino. Kandidat katol. narodne stranke in kršč. socijalcev je zmagal z ogromno večino, kakor poročamo na drugem mestu. Ker je kandidat dr. Šusteršič vsprejel ves krščansko socijalni program kot svoj program, smejo delavci z zadovoljstvom vsprejeti izid volitve. Pri tem opažamo, kako bore malo so dobili glasov socijalni demokratje, v kljub Idrije in Zagorja. S to volitvijo bi morala biti začrtana pot vsakemu delavcu, ako hoče, da se za njegov stan nekaj stori. Brezmiselna je pri nas misel o kakem vspehu socijalne demokracije. Le slepa strast in nemnost nekojih delavcev vzdržuje še ime socijalne demokracije. Ogromna večina našega delavskega ljudstva pa stoji pod praporom križa, kjer mora biti konečno tudi zmaga. V Ljubljani je socijalna demokracija občutljivo nazadovala, dokaz, da ji delavstvo ne zaupa. In kako tudi! Pri vsaki priliki zabavlja ta stranka proti veri in duhovenstvu. Zdi se, da misli s tem rešiti delavski stan. Toda kolika prevara. Ravno nasprotno je pravo: Kjer ni vere, ni poštenja in kjer ni poštenja, tudi ni čuta za pravico. Krivic pa delavci ne pogrešamo. In kolikor bolj se širi brezverstvo, toliko večje krivice se gode delavstvu. Oglejmo si samo volilno borbo v Ljubljani, kjer so liberalci od uslužbencev zahtevali glasovnice in jim zabičili, da volijo liberalca. Koliko mož se je jezilo nad to krivico. Nasproti temu pa je gosp. tovarnar Pollak poklical svoje delavce in jim priporočal, da voli vsakdo po svojem prepričanju. Kje se najde torej pra-

vičnost? Pač tam, kjer vlada krščansko prepričanje. Zato pa delavci ne bodimo šolobarde in ne dajmo se za nos voditi ne socijalnim demokratom in ne liberalcem. Ti ljudje niso za nas, gledajo samo nase. Prvi hočejo, da bi jim naše mase pri gotovih priložnostih vpile „živio“, in drugi, da bi polnili njihovim voditeljem z žulji pridobljenimi novci njihove nenasitne žepe. Za vse to mi nismo. Mi hočemo resnega dela v našo korist, hočemo pa tudi, da se med nami dvigne z nova zastava, na kateri se blesti križ, znamenje odrešenja, v katerem znamenju bode delavski stan zmagonosno obhajal svojo slavo, ako bode postopal pametno. Delavci! Vidite torej lahko jasno, kaj Vam je storiti, ako hočete biti vspeseni boj za Vaša prava. Naprej krščansko socijalna misel! Protoliberalen delavec.

Ljubljana in Dunaj. Ljubljanski naprednjaki večkrat psujejo dunajske krščanske socijalce. Ljubljanski liberalci so znižali letos število volilcev pete skupine za nad 1000 glasov, dunajski magistrat pa je povišal število volilcev za 50.000 glasov. Premoženje Dunaja se je pod vodstvom dr. Luegerja zvišalo za 19 milijonov — in premoženje Ljubljane za paševanja Hribarjevega? V dolge jo je zakopal. Da, tako gospodarijo „klerikalci“ in tako „liberalci“.

Glas poštenega moža. Posestnik g. Jakob Kozelj v Olševku je poslal „Slovincu“ izjavo, iz katere posnamemo naslednje značilne stavke: Imel sem poštene namene, ko sem prevzel na posvetovanju v Kranju kandidaturu v gorenjskih kmečkih občinah za državni zbor. Ker sem se pa prepričal, kako hinavsko da je postopala liberalna stranka, ki je hotela mojo kandidaturu izrabljati le v svoje namene, in zbegati poštene volilce, odpovedujem se s tem kandidaturi. Bog daj, da bi tudi drugod kmetje sprevideli liberalna sleparstva in volili samo tiste može, katere jim priporoča njihova prava prijateljica katoliško-narodna stranka.

Liberalno sleparstvo. Liberalci raznašajo vest, da se je dr. Ig. Žitnik odpovedal kandidaturi na Notranjskem. To ni res. Dr. Žitnik ostane zvest poštenim katoliškim notranjskim možem, ki naj zanj oddajo v terek svoje glasove.

Ne verjemite „Narodu“ nobene besede več. Z vseh kotov naše domovine je „Narod“ prinašal strašanske vesti o liberalnih zmagah in je v resnici nalagal večino lahkovernega liberalstva, da je že vsa dežela liberalna. Sedaj se pa vidi, da so v tistih slavljanih krajih mesto naslikanih stotin — trije, štirje liberalci. Vse njihovo socijalno delovanje obstoji v tem, da svojo plačo redno zapivajo in — v „Narod“ dopisujejo in blatijo poštene ljudi. Volitve v peti skupini so pokazale s številkami gorostasno lažnivost „Narodovcev“. Tepec, kdor temu listu še verjame!

Delavsko gledališče v Ljubljani priredi jutri zopet predstavo. Igrala se bode mična veseloigra v treh dejanjih „Car in tesar“. Opozarjamo na inseratni del „Slov. Lista“.

Dajmo čast domači umetnosti. Od sv. Mateja v Istri se nam poroča, da je ondi domača staroslavna tvrdka Brata Zupan iz Kamnegorice na Gorenjskem za ondotno novo cerkev postavila orglje, katerih ne morejo prehvaliti vsi, kateri so jih videli in čuli. G. Božo Dubrovič, podpredsednik učiteljske zveze za Istro je napisal laskavo omeno o tem najnovejšem delu bratov Zupan v „Našo Slovo“. Priporočamo tudi mi prečastiti duhovščini to domačo tvrdko, to pa tembolj, ker vemo, da nositelji te tvrdke vedno korakajo v boju za krščanska načela v prvi vrsti. Svoji k svojim!

Umrla je g. Jož. Pogačniku, posestniku v Podnartu, ljubka hčerka Jelica. Naše iskreno sožalje. — V Sežani je umrl umirovljeni Bazovski župnik Janez Vouk.

Družba sv. Cirila in Metoda glavni dedič. Te dni umrli trnovski dekan in slov. pesnik č. g. Ivan Vesel je glavnim dedičem imenoval družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Pokojni dekan Vesel je bil iz vrst tistih duhovnikov, katere človek mora spoštovati. Živel je za Boga svoj narod, obsojal je domači prepričanje in nestrpnost. In kakoršnje življenje, taka smrt! Bogu je

izročil dušo, narodu pa svoje imetje. Čast in slava njegovemu spominu!

Parkeljna so vjeli na Jesenicah! Gospod župan Jožef Klinar je mislil, da ima v svoji občini volilce-otroke, ki se bode vsi poskrili, ako on samo zarožlja s svojimi liberalno-zvitimi verigami. Razposlal je okrog 200 ne pečatenih volilnih listkov za V. skupino večinoma volilcem katoliške narodne stranke. A ti preklicani klerikalci ošncfajo vse! Pritožili so se takoj na deželno vlado. Mej tem časom je pa očka župan doma „troštal“ volilce: „Jaz sem nedolžen, okrajno glavarstvo v Radoljici mi je vse zmešalo! Kar sem dobil, to dam! A okrajno glavarstvo je vso stvar preiskovalo in c. kr. deželna vlada je odgovorila sitnim klerikalcem: „Iz poročila c. kr. okrajnega glavarstva v Radoljici, oziroma iz predloženih zadevnih spisov, je razvidno, da je ta urad (c. kr. okr. glavarstvo v Radoljici) pri rešitvi dotičnih vlog popolnoma postavno postopal“. Torej, g. župan, svetujemo Vam, nikar ne sprejmite več ponudene vloge liberalnega agitatoričnega parkeljna, ker drugače Vam občani polomijo parkeljnovce roge, raztrgajo kožuh in koš, ter Vas vklenejo v verige, s katerimi ste hoteli Vi okrog 200 volilcem zvezati roke, da bi neveljavno volili.

Naš napredek. Neki simpatičen gospod liberalnega mišljenja, ki mi je osebno jako imponiral, mi je rekel: „Mi Slovenci smo popolnoma na napačnem tiru! Našega ljudstva ne poučujejo, ampak ga le razvneajo in podivjujejo. Mi ne napredujemo, ampak nazadujemo!“ In vender se dotični gospod ne upa upreti temu toku, temu tiru, ampak pospešuje liberalni tok. Skala, na kateri je zidan pravi napredek je — katoliška vera!

Delavsko podporno društvo v Celju priredi v nedeljo dne 16. t. m. veliko tombolo v korist društvenemu podpornemu zakladu v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju. Tombola bode združena z veselico, pri kateri bodo sodelovala sl. društva: „Celjski Sokol“, „Celjsko pevsko društvo“ in „Celjska narodna godba“.

Na smrt obsojena je bila dne 10. t. m. od porotnega sodišča v Celovcu 33letna Katarina Skank iz Borovelj radi detomora. Vrgla je bila svojega 11mesečnega otroka v Dravo. Grozen čin, a še groznejša smrt!

Zgorel otrok. V Obrežu pri Središču se je užgala na paši 6letnemu A. Nejžarju obleka. Otrok je v par dneh za opeklinami umrl.

Ali je veriverica divjačina? Neka gornještajarska občina se je pritožila proti ondotnemu graščaku, da ji delajo veverice iz graščakovega ozemlja veliko škode ter prosila, naj se tudi veriverica proglasi za divjačino, katero je v preobilici zatirati. Štajarska kmetijska družba pa je rzsodila na podlagi lovskega zakona iz leta — 1886. da veriverica ni divjačina.

Ondriček v Ljubljani. Danes bo koncertoval v Ljubljani slavni umetnik, c. kr. komorni virtuozi Fran Ondriček. Z velikim uspehom je koncertoval za časa razstave v Parizu, potem v Nemčiji in sedaj na svojem potu na Balkan in v Rusijo po avstrijskih pokrajinah. V Ljubljani bo mej drugim igral tudi svojo najnovejšo skladbo, veliko fantazijo po motivih iz ruske opere Glinke „Žizn za cara“.

Zgubil se je okolu 46 let stari Lovrenc Mezeg, bivši sluga pri finančni direkciji. Od kar ni bil več uslužben pri finančni direkciji, je mož ves čas tuhtal. Pretekli teden je bil silno zmešan in vinjen ter ni hotel nič govoriti. V soboto ni nič jedel ter se zaklenil v sobo. V nedeljo, ko se prišli domov njegova žena in njena mati, je molče ostal in odšel. Mož je srednje postave, ima rujave brke in rujav površnik.

Slovenski misijon v stolni cerkvi v Gorici. V soboto zvečer se je pričel v stolni cerkvi v Gorici slovenski misijon. Cerkev je bila popolnoma natlačena. Misijon se nadaljuje in so vsaki dan slovenske pridige in sicer zjutraj ob petih, popoldne ob petih in ob sedmih zvečer. Pri vsaki pridigi je cerkev vedno polna.

Vipavska železnica. Za prevzetje gradnje te železnice vložile so oferte pri železniškem ministrtvu naslednje podjetne tvrdke: I. Gorup

iz Trsta, Ceconi in Brunetti iz Gorice, Zupančič iz Ljubljane, G. Fröhlich, G. Ernst, E. Gross, J. Klemencievicz in A. Habl iz Dunaja. Do 22. t. m. bo ministrtvo delo oddalo in gradnja železnice se prične nemudoma po novem letu.

Deželnozborska volitev na Goriškem. V petek 7. t. m. je bil izvoljen deželni poslanec mesto pokojnega barona Locattellija kandidat italijanskega političnega društva „Unione“ dr. Waiz; protikandidat in kandidat avstrijske stranke je bil dr. Marchesini.

Goriški mestni proračun za leto 1901. Mestni svet goriški je imel v petek 7. t. m. svojo sejo, v kateri je rešil proračun za leto 1901. Stroški so proračunjeni na 581.652 K, dohodki pa na 217.347 K, ostane torej primankljaja in sicer za redne stroške 364.305 K. Ako prište jemo k temu znesku še izvenredne stroške 42.101 K, znaša ves primankljaj 406.305 K. Pokritje tega primanjkljaja vršilo se bode tako le: od najeminskega davka pobiralo se bode 37%, od zemljiškega davka 41%, od obrtnijskega davka 45%, od dohodninskega davka 45%; nadalje se določi doklada na užitninski davek od vina z 180%. K tem dokladam pridejo še davščina na pivo in druge doklade na razna javna podjetja.

Umor. Dne 9. t. m. zvečer je v Št. Vidu nad Ljubljano, prišedši domov z Jesenic, delavec Šilar zaklal z nožem nekega domačega mladeniča, s katerim je začel prepir. Ranjenec je umrl na mestu. Šilar je isti večer ranil še nekega drugega fanta, in sicer tako nevarno, da so ga morali prevideti, ter je malo upanja, da ostane na življenju. Zločinca so izročili deželnemu sodišču.

Delavnico južne železnice namerava ravnateljstvo iste napraviti tudi v Ptuj. Že prihodnjo pomlad se preseli kakih 50 delavskih družin iz Maribora v Ptuj.

Krepka beseda glavnemu uredniku „Slovenskega Naroda.“ „Slovenec“ piše: Z imenom na dan! smo klicali „Narodu“ in Tavčarju o znani umazanosti. Tavčar je molče vtaknil v žep nesramnega lažnivca in obrekovalca. „Narod“ pa še vedno pravi, da zato ne pove tistega duhovnika, ker se mu — smili! Zato je pa takoj pridejal novo podlost. Piše namreč: „Svetujemo „Slovencu“, naj bo lepo ponižen, sicer mu še katero novo zagodemo, n. pr. o tistem župniku, proti kateremu teče kazenska preiskava, ker je posilil neko omoženo žensko, s katero se je seznanil v spovednici, ali pa o tistem kapelanu, katerega sta minoli teden pri škofu tožila dva moža, da je posilil neko dekle“. Na dan z imeni! Kdo je ta župnik? kdo so oni, ki tožijo? Malovrhovega usmiljenja ne potrebujemo! Dr. Tavčar, enega nesramnega lažnivca in obrekovalca ste že spravili; z imeni na dan, da jih ne dobite še več! „Narod“ piše, da so v „Katoliškem domu“ sedela dekleta kaplanom v naročju. Z imeni na dan! Kateremu kapelanu?

Katoliško delavsko društvo v Zagorji ob Savi. Vabilo k proslavi „Brezmadežnega Spočetja“ v nedeljo, dne 23. decembra 1900 v „Domu“. Vspored: I. Prolog k igri; II „Lurška pastarica“. Igrokaz v petih dejanjih. — Poslovenil L. S. Pri predstavi igra orkester. Vstopnina 20 kr., za otroke 10 kr. Začetek točno ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Vlaka trčila sta 13. t. m. v Spielfeldu na Štajarskem vsled goste megle. Poškodovana sta trgovski potnik Jožef Thoman iz Gradca in Viljem Ambrož, puškar v Mariboru.

Utonil je na Jesenicah na Gorenjskem občinski sluga Viljem Božič. Padel je ponoči z mosta v Savo.

Po gostiji umrl. Na Dolih pri Litiji se je poročil Andrej Kordan s šestnajstletno deklico Alojzijo Irt. V sredo se je še razveseljeval v družbi svatov, kmalu pa ga napadejo bolečine v trebuhu in v petek zjutraj je bil že mrtev.

Umrl je v Celovcu dne 11. t. m. vodja nemških nacionalcov v občinskem svetu, odvetnik dr. Jos. Krainz. Pokojnik je bil sin letos v Velenju proslavljenega pok. dr. Jos. Kranjca, ki je bil zaslužen Slovenec.

Vera je zasebna reč! Francelj je postal naprednjak. Naročil si je „Narod“ in čital, da

vera je zasebna reč. Njegov sosed Gašper pa ja bil zvita buča. Necega dne gre v Franceljnov hlev ter mu odžene kravo. Ta pa kriči za njim: „Kaj delate, Gašper? Ali hočete kravo ukrasti?“ Gašper pa se mu odreže: „Vera je zasebna reč, ljubi moj, tedaj je zasebna reč tudi sedma božja zapoved: Ne kradi!“ Tako je Gašper podučil Franceljna, da vera ni zasebna reč.

Najnovejše vesti.

O izidu volitev v peti skupini podali smo na drugem mestu natančen izkaz iz vseh krajev, iz katerih nam je bil izid znan, do zaključka lista. Izkaz dopolnimo prihodnjič.

Kako so Lukca liberalci potegnili, odkritosrčno poroča „Narod. Le čujmo, kaj pravi liberalno glasilo: Mnogi liberalci so za dr. Šusteršiča glasovali za šalo (!), nobene agitacije ni bilo za Luko Jelenca itd. Kaj to so Vam liberalci, da so postavili naprednega učitelja svojim kandidatom, „za šalo“ pa glasovali za dr. Šusteršiča. In s takimi neumnimi izgovori hoče inteligenca (!) pokriti svojo blamažo in svojo zadrego, ko vidi, da je pošteno naše kmečko ljudstvo v tako mogočnem številu nastopilo za svoje pravice.

Volitve v zavarovalnico proti nezgodam v Trstu se bližajo. Opozarjamo vse opravičence da nemudoma pošljejo glasovnice polit. društvu „Edinost“ v Trstu, ki vodi te volitve. Glasovnice naj bodo redno podpisane; kandidate napiše društvo samo.

Javno predavanje. Prihodnjo sredo točno ob 1/8. uri priredi „Slovenska krščansko-socialna zveza“ zopet zanimivo javno predavanje. Želeti je obilo udeležbe.

Volitve na Gališkem. Pri volitvah iz pete skupine na Gališkem so socialni demokratje izgubili dva mandata. Propadla sta soc. dem. Josiewicz in Kozakiewicz. Stojalovskega stranka je pridobila dva mandata. Poljski klub si je pridobil jeden mandat in ima sedaj iz pete skupine 10 poslancev. Socialni demokratje so zmagali samo z Daszynskim, jeden mandat je dobil tudi radikalni Rusin Kos.

Spomenik pesniku Goetheju bodo jutri odkrili na Dunaju. Pri odkritju bode navzoč tudi cesar z vsemi ministri in zastopniki akademij.

Na Hrvatskem dobe nove volitve v sabor.

Iz Breslave se poroča, da so napadalko na nemškega cesarja Šnapko odpeljali v blaznico.

Natepeni Angleži. Poroča se o veliki nesreči, ki je zadela angleško vojsko v Južni Afriki. Napalo je več tisoč Burov angleške čete in jim naredilo veliko izgubo. Pri Barbertownu so napadli Buri Angleže. Ti so jih odbili, a Buri so jih napadli drugič in premagali Angleže. Od enega polka so jim ujeli štiri cele kompanije z več častniki. Ta vest je tem bolj verjetna, ker lord Kitchener tudi poroča, da so se oživili Buri in dosegli nekaj vspehov.

Misteriozen umor v Parizu. Minole dni so našli na dveh raznih krajih v Parizu zavitke, v katerih so se nahajali razrezani udje mladega možkega trupla. Obraz je bil popolnoma pokvarjen; ustnice pa so bile odrezane. Dosedaj se pariški policiji še ni posrečilo dognati kaj, bodisi glede osebe umorjenca, bodisi glede njegovih morilcev. Minolo soboto je dobil šef redarstvenega urada, Cochefort, pismo, čegar zavitek je bil okrvavljen, v katerem mu nekdo piše, da je ves trud v zasledenje morilcev razkosanega moža docela brezvspešen istih, da ne najdejo nikdar. To pismo je najbrže le slab dovtip kakega neslaneža.

Razne stvari.

Katoliška vera — pa učenjaki. Nasprotniki slikajo vero kot nazadnjaško, ki zastopavlja vsak napredek. Trdijo, da človek, ki hoče veljati za olikanega, se mora otresti takih „predsodkov“ — sicer ni inteligenten. Duševni revčki so ti liberalni modrijani: Vede ne poznajo kakor le po imenu in od zunaj! A pravi učenjaki so bili tudi verni katoličani. Tako se je učenjak Newton, znameniti zvezdoslovec, ki je raziskal zakone

težnosti, vsakokrat odkril, ko je izrekel Božje ime. Najslavnejši kemik najnovejšega časa, ki je umrl leta 1895., učenjak Pasteur, ki je bil zvest in veren sin katoliške cerkve do zadnjega zdihljeja. Tega imenitnega moža je nekdo vprašal: „Kako vendar morete rezultate svojih znatvenih raziskavanj z nauki in nazori sv. pisma spraviti v soglasje“. Pasteur pa ga je dobro zavrnil: „Preberite prej sv. pismo in vse komentarje razlagalcev, potem vam odgovorim na vaše vprašanje. Zdaj vam le rečem: Vse moje proučevanje in raziskovanje me je privedlo tako daleč, da imam vero bretonskega kmeta; ne dvomim pa, če bi bil še dalje proučeval, da bi prišel srečno do vere bretonske kmetice!“ Še živeči učenjak Roentgen je takisto mož živega katoliškega prepričanja. Roentgen — kakor znano — je znašel električne žarke, s kojih pomočjo se lahko notranjost kake reči fotografuje. O tem možu, ki slovi po vsem svetu, piše angleški dnevnik „The Philot“, da se vzdržuje ne le ob petkih mesnih jedij, ampak da se posti tudi ob sobotah na čast Materi Božji! Taki so pravi učenjaki — kaki so pa „napredni“ (!) Tavčarjevi pristaši, ki zmerjajo katoličane z „devičarji“, „tercijali“ in „podplati“ !!

Mladina pri sv. očetu. Iz Rima nam pišejo z dne 29. novembra: Danes se je rimska učeča se mladina poklonila sv. očetu. Bilo jih je okoli 30.000. Ko so prinesli sv. očeta v cerkev sv. Petra, bilo je navdušenje otrok nepopisno. Deklice so od samega veselja metale svoje rutice v zrak, dečki pa klobuke. Po dovršenih litaniyah so sv. oče blagoslovili otročiče. Potem so jih nesli v njih stanovanje, toda kar se še nikdar ni zgodilo, vrnili so se med otročiče, ker vpitje mladih grl po sv. očetu ni hotelo miniti. Radostno ginjeni so jih še parkrat blagoslovili.

Slovenska umetniška razstava v Zagrebu. Dne 22. t. m. otvorijo v Zagrebu slovensko umetniško razstavo. Zvečer bo v narodnem gledališču premiera Cankarjeve drame „Jakob Ruda“ in potem komers.

Novi domovinski zakon s postavnimi določili, temeljem kojih morejo zadobiti tu in inozemci domovinstvo v avstrijskih občinah. Spisal Rudolf Starovasnik. Cena 60 vinarjev. Natisnila in založila tiskarja Ig. pl. Kleinmeyer & Fed. Bamberg v Ljubljani. Že naslov pove, s čim se bavi knjižnica, ki je sestavljena prav pregledno in praktično v prikupljivi obliki. Prizadeti naj sežejo pridno po njej, ker dobe v isti točna, po trebna navodila.

„Hrvatska“ glasilo stranke prava, imenuje se novi dnevnik, ki je začel izhajati v Zagrebu početkom meseca. „Hrvatska“ je prav za prav le nadaljevanje „Hrvatske domovine“, Prvo glasilo stranke prava zvalo se je „Hrvat“, za njim je prišla „Hrvatska“, potem „Sloboda“ a zopet „Hrvatska“, nato „Hrvatska Domovina“ in sedaj se imenuje glasilo prave stranke prava v tretjič „Hrvatska“, katero ureduje poznani hrvatski književnik in pesnik dr. A. Tresić Pavičić.

Rim pod vodo. Vsled deževanja je reka Tibera mogočno narasla in je prestopila na več krajih svojo obal. Vsi nižji deli mesta, osobito Prati, Lungo Tevere in drugi so bili pod vodo. Okoli 600 ljudi je umeščeno v Lazaret, ker ne morejo v lastnih stanovanjih prebivati. Hišni posestniki, katerih hiše so vsled povodnji oškodovane, nameravajo tirjati od vlade odškodnino, ker se bode dokazalo, da je povoda zakrivila zanikrnost vladnih organov, kateri niso reke uredili in izčistili nakopičenega peska in drugih nesnag.

Izdatki in dohodki pariških razstav. Stroški letošnje svetovne razstave so znašali 65 milijonov frankov, dohodki pa 68 milijonov; preostalo je torej čistega dobička 3 milijone frankov, kar pa ne izključuje možnosti, da so nekatera podjetja na razstavi trpela škodo. Razstava leta 1889 je imela čistega dohodka 10 milijonov, ona leta 1878 pa 32 in pol milijona zgube; razstava leta 1867 pa je bila aktivna za 3 milijone frankov. Razstave je obiskalo leta 1878 šestnajst, leta 1889 dvanajst in letošnje trinajset milijonov oseb.

Izid volitev v peti skupini.

Volišče	Dobil glasov:			Dr. Šusteršič	Jelenc	Kopač
	Dr. Šusteršič	Jelenc	Kopač			
Moste	76	7	16			
Šmartno pod Šmarno goro	108	16	—			
Višnja gora	99	15	—			
Borovnica	156	43	23			
Velike Lašče	59	39	—			
Ribno	126	4	6			
Bohinjska Bistrica	265	10	—			
Mošnje	254	3	6			
Budanje	89	18	—			
Tržišče pri Mokronogu	9	75	3			
Litija	114	70	13			
Vodice	290	17	—			
Gorje pri Bledu	342	15	2			
Radovljica	29	47	19			
Lancovo	69	14	3			
Lesce	26	41	63			
Dolenja vas pri Ribnici	285	23	—			
Mlinše	62	1	32			
Izlake	34	5	295			
Kočevje, Lfid., S.	40	33	13			
Dobrunje	391	22	5			
Smlednik	185	27	—			
Vipava, Goče, Erz.	345	135	2			
Križe pri Trziču	148	19	—			
Št. Vid pri Vipavi	194	135	—			
Trebeljevo	211	8	—			
Šturije	147	89	—			
Boštanj	17	194	—			
Sv. Gregor	206	3	—			
Cerklje (Gorenjsko)	341	13	—			
Polica	142	—	—			
Leskovec pri Višnji Gori	68	—	—			
Hrušica	91	22	5			
Bled	76	81	4			
Št. Jernej	243	100	—			
Koroška Bela	78	27	10			
Kranj	71	150	1			
Krško	50	265	—			
Ihan	140	17	—			
Bela Peč	31	21	25			
Velika Dolina	184	66	—			
Škofja Loka (mesto)	137	38	1			
Sv. Ana pri Trziču	94	1	—			
Naklo	240	4	—			
Ovsiše	122	7	8			
Kropa	133	20	—			
Bloke	130	23	—			
Rob	187	—	—			
Zlatopolje	86	—	—			
Vrabcje	26	65	—			
Radeče pri Zidanem mostu	158	116	10			
Blagovica	146	5	—			
Kamnik	181	82	5			
Št. Jurij pri Tab.	146	—	—			
Rateče (Gorenjsko)	78	8	4			
Devica Marija v Polju	369	10	21			
Trzič	191	53	—			
Sodražica	275	30	—			
Kamna Gorica	89	12	—			
Begunje (Gorenjsko)	66	44	9			
Gozd	88	6	—			
Medvode	247	7	1			
Spodnja Šiška	16	13	96			
Loka (zminjska občina)	217	—	—			
Mekinje, Stranje, Tunjice	344	1	—			
Horjul	227	—	—			
Št. Vid nad Ljubljano	184	8	1			
Krašnja	52	44	—			
Št. Jošt pri Vrhniku	154	—	—			
Mengeš	179	13	—			
Trzin	207	27	—			
Šmarje pri Ljubljani	135	9	—			
Trebelno	97	74	13			
Predoslje	195	4	—			
Postojina	90	126	52			
Železniki	136	16	—			
Trata	281	42	—			
Vače	70	16	—			
Št. Lambert	49	43	47			
Šmartno pri Kranju	241	7	—			
Vrhnika	497	80	6			
Stara Loka	343	36	—			
Nevlje	87	2	—			
Preddvor	244	10	—			
Kresnice		73	2	16		
Polšnik		174	3	3		
Liplenje		57	1	—		
Kostanjevica		77	111	—		
Lužarji		177	—	—		
Mavčiče		114	4	—		
Domžale		117	105	—		
Zagorje pri Savi		23	22	300		
Cerklje pri Krškem		268	58	—		
Šmartno pri Litiji		224	68	1		
Breznica		91	47	12		
Homec		284	49	—		
Peče		144	12	6		
Planina pri Rakeku		208	20	1		
Ljubljana		1204	1236	686		
Srednjavas		330	12	—		
Col pri Vipavi		52	40	—		
Poljane pri Loki		134	24	—		
Št. Rupert		354	91	2		
Št. Jakob ob Savi		54	2	2		
Černuče		74	10	1		
Slavina		187	26	22		
Oselica		116	4	1		
Črnomelj		14	119	—		
Vič		60	22	54		
Studenc (Dolenjsko)		57	112	—		
Št. Janž (Dolenjsko)		53	138	2		
Lož		51	68	—		
Stari Trg		368	226	—		
Jurjevica		96	12	—		
Dane		70	2	—		
Grosuplje		155	15	—		
Sv. Katarina pri T.		130	—	—		
Šempeter (Notranjsko)		339	34	—		
Kotredež		23	1	66		
Šmarjeta (Dolenjsko)		157	160	—		
Ribnica		359	86	—		
Sušje		124	1	—		
Kovor		118	3	—		
Mokronog		41	83	75		
Šmihel (Notranjsko)		283	37	—		
Knežak		86	140	—		
Zagorje na Krasu		?	160	—		
Pijava Gorica		27	?	—		
Želimlje		109	8	—		
Prečina		227	61	—		
Dob		206	5	—		
Gaber		232	5	—		
Temenica		70	2	—		
Šmihel-Stopiče		796	63	1		
Črničrh nad Polh. Gradcem		194	—	—		
Dobrova		167	2	—		
Polhov Gradec		360	1	—		
Planina pri Rakeku		211	17	1		
Mala Gora (Kočevsko)		24	—	—		
Dobrnice		445	3	—		
Fara pri Kostanjevici		78	—	—		
Dob, Češnjice, Radohova						
Vas, Bukovica, Velike						
Peče		206	5	—		
Gorenja Šiška		69	14	4		
Cirknica		371	260	—		
Sv. Vid nad Cirknico		111	11	—		
Žužemberk		596	56	—		
Ajdovec		154	6	—		
Tušev Dol		50	48	—		
Ambrus		224	2	—		
Adlešiče		83	57	—		
Tribuče		44	15	—		
Sv. Križ pri Svibnju		259	7	—		
Metlika		70	157	—		
Drašiče		66	7	—		
Božakova, Rozalnica		132	3	—		
Lokovica		122	—	—		
Radovica		126	1	—		
Suhor		111	1	—		
Krka		244	56	—		
Prevoje, Lukovica		124	72	8		
Stara Cerkev pri Kočevju		7	9	2		
Senožeče		22	121	96		
Žiri		239	74	49		
Loški Potok, Gora		200	55	—		
Hirska Bistrica		9	105	—		
Jablanica		214	6	—		
Trnovo pri Hirski Bistrici		355	110	—		
Trebnje		221	87	2		
Turjak		157	2	—		
Mirna		128	60	—		

